

УШАНАВАЛІ ПАМЯЦЬ ВЯЛІКАГА КАРАТКЕВІЧА

У культурным жыцці Віцебшчыны апошні месяц восені быў асабліва запамінальным і знакавым. Ва ўстановах культуры і адукацыі Віцебска і вобласці прайшлі розныя мерапрыемствы, прысвечаныя 85-годдзю з дня нараджэння знакамітага земляка, празаіка і паэта Уладзіміра Караткевіча. Гэта і мастацкія выстаўкі, спектаклі паводле твораў пісьменніка, і сустрэчы, круглыя сталы, літаратурныя віктарыны, канцэрты. А 26 лістапада ў Віцебскай абласной бібліятэцы імя У. І. Леніна прайшло ўшанаванне лаўрэатаў прэміі Віцебскага аблвыканкама імя Уладзіміра Караткевіча і ўзнагароджванне пераможцаў Абласнога літаратурнага конкурсу сярод моладзі «Быў. Ёсць. Буду...».

Прэмія, заснаваная ў 2000 годзе, прысуджаецца за прапаганду жыцця і творчасці У. Караткевіча і за заахвочванне творчай актыўнасці літаратараў Віцебскай вобласці, у прыватнасці, за таленавітыя, глыбокія зместам і адметныя формаю літаратурныя творы, што сталі значным унёскам у нацыянальную культуру, узбагачаюць духоўнае жыццё народа, садзейнічаюць устанавленню агульначалавечых каштоўнасцяў і ідэяў гуманізму.

Раней атрымалі прэмію дваццаць два лаўрэаты, з якіх шаснаццаць віцебскіх пісьменнікаў – Алесь Салтук, Анатоль Канапелька, Давід Сімановіч, Тамара Краснова-Гусачэнка, Барыс Беляжэнка, Аркадзь Русецкі, Вольга Русілка, Сяргей Рублеўскі, Франц Сіўко, а таксама – тры дзеячы мастацтва і тры ўстановы культуры.

Атмасфера мерапрыемства была святочная. У зале краязнаўчага аддзела абласной бібліятэкі сабралася шмат людзей, у асноўным творчая інтэлігенцыя рэгіёна. Былі арганізаваныя выстаўкі «І не знікаць паэтам вечна...» і «Віцебшчына літаратурная», дзе былі змешчаныя кнігі Караткевіча, вытрымкі з яго аўтабіяграфіі, фотаздымкі, юбілейныя паштоўкі, а таксама кнігі пісьменнікаў-лаўрэатаў Літаратурнай прэміі імя У. Караткевіча.

Прэмію ўручалі па трох намінацыях: «Проза», «Паэзія», «За прапаганду жыцця і творчасці У. Караткевіча». Прэмію ўручала намеснік начальніка Галоўнага ўпраўлення ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Віцебскага аблвыканкама Ларыса Аленская, якая падзякавала таленавітым людзям вобласці, якія знаходзяць час займацца творчасцю.

Узнагароду ў намінацыі «Проза» атрымаў настаўнік гімназіі № 1 г. Паставы, паэт, празаік, аўтар больш 40 кніг, кіраўнік навуковага краязнаўчага таварыства «Ювента», член вучонага савета Беларускага географічнага таварыства, «Чалавек года Віцебшчыны-2009» Ігар Пракаповіч за кнігу «Чароўны край – Пастаўшчына». Выданне выдатнае тым, што для яго аўтар распрацаваў не толькі навучальны дапаможнік, але і адмысловы сшытак па курсе «Паставазнаўства» і шэраг мультымедычных прэзентацыяў. Да кнігі, над якой аўтар працаваў амаль трыццаць гадоў, прыкладзены дыск, дзе змешчаны фотаздымкі пастаўскіх краявідаў. *«Нездарма я атрымліваю прэмію імя У. Караткевіча, – кажа Ігар Міхайлавіч, – бо патрыётам я стаў дзякуючы творам Караткевіча. І той дух незалежнасці, беларускасці, якім насычаны яго кнігі, удзельнічалі ў фарміраванні майго светаўспрымання. Я зразумеў, колькі шмат існуе нявывучанага,*

нязведанага. І менавіта таму вырашыў узяцца найперш за вывучэнне роднай старонкі. Вельмі прыемна, што гэтая праца знайшла такое лагоднае завяршэнне», – сказаў лаўрэат.

За паэтычны зборнік «3 росаў святаянных» прэмія ў намінацыі «Паэзія» была прысуджаная Галіне Загурскай з Полацка. Зборнік вельмі блізка па духу да творчай спадчыны Караткевіча. Галіна Пятроўна ў сваёй лірыцы звяртаецца да мінуўшчыны; так, напрыклад, адна з яе паэмаў прысвечаная Усяславу Чарадзею.

Лаўрэатам прэміі ў намінацыі «За прапаганду жыцця і творчасці У. Караткевіча» стала Тэатральна-відовішчная ўстанова «Беларускі тэатр “Лялька”». Ён шырока вядомы не толькі на радзіме, але і ў замежжы. На рахунку – пяць гран-пры міжнародных фестываляў, розныя ўзнагароды, граматы, прызы. 11 лістапада сумесна з Віцебскім аддзяленнем Саюза мастакоў Беларусі ў тэатры адбылося адкрыццё выстаўкі, прысвечанай юбілею У. Караткевіча.

«Для тэатра асоба пражытка з’яўляецца знакавай. Паводле яго твораў тут ладзяцца спектаклі, – паведаміў мастацкі кіраўнік Віктар Клімчук. У зале бібліятэкі маладыя артысты Сяргей Талкач, Валерый Зімніцкі і Алесь Казлоў паказалі вясёлы ўрывац са спектакля «Скрыпка дрыгвы й верасовых пустэчаў». Віртуозная ігра акцёраў надоўга падаравала добры настрой прысутным.

Невялічкі канцэрт-віншаванне ў памяць класіка паказаў Віцебскі дзяржаўны каледж культуры і мастацтваў. Дзяўчаты ў нацыянальных строях спявалі песні, зачароўвалі залу цудоўнымі звонкімі галасамі. Для лаўрэатаў і ўсіх гледачоў артыстка тэатра імя Якуба Коласа, вядучы майстар сцэны Святлана Жукоўская выканалася песню на словы У. Караткевіча «О, каханне маё бясконцае».

Не засталіся без увагі і маладыя таленты Віцебшчыны – падведзеныя вынікі Абласнога літаратурнага конкурсу сярод моладзі «Быў. Ёсць. Буду...», ажыццёўленага дзякуючы ініцыятыве абласнога аддзялення Саюза пісьменнікаў Беларусі. З віншавальнымі словамі да пераможцаў звярнулася старшыня журы Т. Краснова-Гусачэнка, яна ж уручыла граматы пераможцам.

Удзел бралі больш за пяцьсот навучэнцаў школаў, каледжаў, ВНУ, а таксама працоўная моладзь. 27 працаў занялі прызавыя месцы і 18 адзначаныя падзячнымі лістамі. Т. Краснова-Гусачэнка асабліва выдзеліла Аршанскую сярэдняю школу № 9, якая вельмі актыўна брала ўдзел у конкурсе. Яе навучэнцы занялі дзевяць прызавых месцаў. Грунтоўныя працы прадэманстравалі вучні школы № 10 г. Оршы, Віцебскія гімназіі № 4 і № 1, ВДУ імя П. М. Машэрава. Адразу ў дзвюх намінацыях у старэйшай узроставай групе заваявала прызавыя месцы Наталля Страшэвіч з Докшыцаў, супрацоўнік рэдакцыі газеты «Родныя вытокі».

Пасля завяршэння ўрачыстай часткі шмат пажаданняў гучала ў імя маладых паэтаў і пражыткаў. Добрым напамінам і своеасаблівым запаветам напрыканцы сустрэчы прагучалі словы самога У. Караткевіча, які сказаў, што без сваіх чытачоў яго не існавала б. Ён пакінуў нам неацэнны скарб – творы, у якіх кожнага вучыць любіць Бацькаўшчыну, народ, мову. І за гэта мы павінны быць яму ўдзячныя.

Надзея ЗУЕВА
Фота Кацярыны ЯСКЕВІЧ